

Milý příteli, sestro a bratře, hodiny dějepisu ve škole jsem moc nemusel. Neuměl jsem přiřadit správná data k jednotlivé události. Až jeden učitel na průmyslovce mne naučil, jak pomocí záložky (ohnutý kraj stránky na poznámky), do které jsem si zapisoval důležité body z látky (neměli jsme učebnice, tak jsme si látku zapisovali – s diktátem), a to jsem se pak učil a „omáčku“ jsem dodával. Mnohokrát jsem tu metodu psaní podstatných výtažků s úspěchem použil při dálkovém studiu na technice. Přiznám se, že tehdejší prožitá současnost (která se postupně stávala a stává historií), mi utkvěla v paměti bez psaných poznámek. Je to historie dob nepokojů a mnohého útlaku. Tak jako za dob, které si připomínáme i proto, že dále zmiňované osoby jsou charakteristikou historie své doby. Mluvim totiž o věrozvěstech Cyrilu (Konstantinu) a Metoději a Janu Husovi, které si připomínáme ve sváteční dny 5. a 6. července. Jistě dokonaleji životopis najdeme ve Wikipedii i s historickým pozadím. Máme i mnoho dalších svědků [z nichž má u nás státní svátek jen kníže Václav (vláda 921? – 935? 929?), syn knížete Vratislava I. a Drahomíry z Braniborska, osovatelky vraždy jeho babičky Ludmily († 921), manželky knížete Bořivoje a sám zavražděn ve Staré Boleslavi], kteří by si zasloužili připomínku.

Milý příteli, sestro a bratře, v roce 862 vyslal kníže Velké Moravy Rostislav poselstvo k byzantskému císaři Michaelu III. s žádostí o vyslání biskupa a učitele, který by položil na Velké Moravě základy (na franských biskupech nezávislé) církve. Kníže Rostislav se obával politického a náboženského vlivu Východofranské říše, a tak z Moravy nechal frské kněze [(trojazyční) kteří trvali na tom, že se bohoslužby směji vykonávat jen ve třech jazycích: hebrejsky, řecky a latinsky] vyhnat. Na Velkou Moravu dorazili bratři na jaře 863 (- 867). **Konstantin** (827 – 869) pravděpodobně v hodnosti presbytera/kněze a **Metoděj** (813 – 885) patrně jako jáhen]. Byzantská misie dosáhla úspěchu, zejména zásluhou podpory ze strany Rostislava, ale i organizačním schopnostem obou bratří a jejich autoritě (zejm. Konstantinově). Klíčovou roli hrálo také zavedení nové, slovanské liturgie a užití staroslověnštiny při kázání a výuce. Konstantin s Metodějem sestavili také takzvaný *Zákon sudnýj ljudem* (česky *Soudní zákon pro laiky*), který se ve svém prvním bodě vypořádává s lidmi, co nepřijali křesťanství tím, že stanovuje přísné tresty pro ty, kteří konají pohanské oběti nebo přísahy. Konstantin před svojí smrtí vstoupil do kláštera a přijal řeholní (mnišské) jméno Cyril (Kyrillos). Zemřel v jednom z řeckých klášterů v Římě, 14.2.869, ve věku 42 let na tuberkulózu (nemoc, na kterou trpěl). Metoděj v byl roce 884 po mnohých cestách již zpět na Moravě a pracoval na překladu zbývajících částí Pisma svatého. Po dokončení překladů, jmenoval před smrtí svým nástupcem Slovana *Gorazda*. Krátce na to 6.4.885 zemřel ve věku 72 let.

Jan Hus (kolem roku 1370 Husinec – 6.7.1415 Kostnice) byl římskokatolický kněz, český středověký náboženský myslitel, vysokoškolský pedagog, reformátor a kazatel. Hus byl, po Johnu Wycliffovi, jehož myšlenkami a argumentací byl inspirován, jedním z prvních reformátorů církve, který téměř o jedno století předběhl své následníky – reformátory Luthera, Bezu, Kalvína a Zwingliho. Od roku 1398 vyučoval na pražské univerzitě, a v letech 1409–1410 byl jejím rektorem. Ve svých náboženských pracích kritizoval mravní úpadek, v němž se ocitla katolická církev. Katolická církev ho označila za kacíře, jeho učení za herezi, a exkomunikovala jej (1411). Římský král Zikmund Lucemburský mu zaručil bezpečný příchod na Kostnický koncil. (až do odjezdu na svolaný koncil žil Jan Hus pod ochranou Jindřicha Lefla z Lažan na hradu Krakovci), aby se tam očistil ze všech nařčení. Byl však odsouzen jako kacíř, a následně byl vydán světské moci k upálení na hranici, když odmítl odvolat své učení.

Ale milý příteli, sestro a bratře, já bych se rád zmínil o jiných aspektech. Asi to první, co mne zaujalo, je jejich hluboká osobní víra. Dále je to velké zaujetí v jejich práci a berou to jako své poslání. K tomu jim posloužilo i velké vzdělání, kterého se jim dostalo. V tak pohnutých dobách, v kterých žili, se snažili srozumitelným jazykem učit a hlásat Boží slovo podle Písem, jako kdysi apoštolové. Posléze i pevnost víry v protivenstvích.

Milý příteli, sestro a bratře, připomínka těchto svědků víry má mít dopad i na nás. Historii si připomínáme právě proto, abychom se z ní poučili. Historie národa je tvořena historiemi našich životů. Když si zpětně „promítám“ běh svého života, musím přiznat, že Hospodin byl se mnou už od chvíle mého narození v roce 1934 (i v početí?), když mne uzdravoval z mnohých bronchitid až 42°C (zápalů průdušek) i při pobytu v sirotčinci (1938 – 1940) a adopci. Psychické problémy byly násobeny i nucenou převýchovou leváctví. Hospodin mne přes to všechno převedl a dal mi na vědomí, že Ježíš je se mnou a že mne miluje. Podle toho žiji a nechávám se „pudit Duchem božím“. S vírou, láskou a nadějí jsem odolával a odolávám všem nepříznivým dopadům naší historie. Svým neduhům říkám „radosti stáří“ a také je tak přijímám. Snažím se žít v pravdě, radosti a lásce.

Milý příteli, sestro a bratře, žiji já, žiješ Ty, žijeme my všichni tak, aby si z nás naše děti, naše vnoučata a pravnučata dovedla brát příklad? Jaká je naše osobní víra? Jaké je naše zaujetí ve službě, povolání, vzdělání? Jaká je naše odolnost při životních těžkostech a bolestech? Jakými jsme příklady pro naše bližní? Dovedeme rozhojňovat dary, které jsme přijali? Jak dovedeme komunikovat s našimi bližními – v rodině, v zaměstnání, v místě bydliště, tam, kde se setkáváme s přáteli, v zájmové činnosti a službě? Jak žijeme praktické křesťanství? Je to mnoho otázek. Je naše odpověď „zde jsem, pošli mne!“? Učme se úsměvně našich předků a radujeme se z každého dne, který nám byl připraven, a předávájeme tuto radost druhým. Přeji vám radostné užití svátků i jejich využití pro druhé (přeji to i sobě).